

Projekt navn:

Baltic Slurry Acidi.

REFERAT

Workshop - Scenarie for fordoblet anvendelse af gylleforsuring i Danmark den 18. september 2017, Vejle

Deltagere: Mogens Kjeldal, Henning Sjørsløv Lyngvig, Morten Toft, Christian Toft, Kurt West, Henrik Nielsen, Albert Hedegaard, Leif Knudsen, Tommy Dalgaard, Bent Juul Jørgensen, Torben Madsen, Maria Holm Olesen, Torben Kamp, Martin Nørregaard Hansen, Anders Filsøe, Søren Ulrik Sørensen, Henning Lyngsø Foged.

Indledning

- Bent Juul Jørgensen og Henning Sjørsløv Lyngsø fra DM&E bød velkommen. Herefter introducerede Henning Sjørsløv Lyngvig (DM&E), Henning Lyngsø (Organe Institute) og Morten Toft (BioCover) dagens emne med deres indledende præsentationer.

Alle præsentationer fra workshoppen er publiceret på <http://www.organe.dk> – se under news.

Der blev henvist til workshopkens formål, som fremgår af indbydelsen, og understreget at initiativtagerne til workshoppen ønsker at inddrage deltagernes brede, faglige viden i færdiggørelsen af scenariebeskrivelsen, som skal være en faglig udredning.

Diskussion af faglige indlæg

De faglige indlæg gav anledning til følgende kommentarer

- Torben Madsens præsentation antyder at omfanget af forsuring er faldet fra 2015 til 2016, og praktiske observationer antyder yderligere fald i 2017. Der er på den baggrund god grund til at overveje en revision af titlen: Fordoblet anvendelse af gylleforsuring i Danmark.
- En årsag til en nedgang i gylleforsuring kan, ud over effekten af normaliserede gødningsnormer, også være at landmænd i stigende omfang tager hensyn til de aktuelle klimaforhold m.v. på dagen for udkørsel af gylle, og ikke mere får foretaget markforsuring per automatik.
- Flere kommenterede, at titlen på scenariebeskrivelsen bør ændres, idet der er indikationer for at den nuværende kapacitet på solgte anlæg til gylleforsuring ikke er udnyttet fuldt ud, og en forudsætning for at nå tilstrækkelige ammoniakemissionsreduktioner i forhold til den danske målsætning for 2020 er at der alt andet lige forsures i størrelsesordenen 13 millioner tons gylle.
- Det forekommer som om den estimerede, potentielle mængde gylle m.v. som er til rådighed til gylleforsuring i DK er højere end oplyst, mente Leif Knudsen. Henning Lyngsø Foged svarede at metoden for opgørelsen tager udgangspunkt i den estimerede mængde gylle m.v. i Danmark, som derefter justeres (ned) på basis af andre forhold. Den anvendte metode vil fremgå af en rapport, som bliver publiceret i løbet af en måneds tid.

- Henning Foged spurgte om han har ret i at landbruget ikke godskrives for reduceret eutrofiering af vandmiljøet som følge af reduktioner af ammoniakemissioner i målsætninger for vandmiljøhandlingsplaner. Leif Knudsen sagde at Vandmiljøhandlingsplaner tager hensyn til luftbåren eutrofiering angående udvaskning fra markerne. Tommy Dalgaard sagde i tråd med dette at der ikke tages hensyn til luftbåren eutrofiering for så vidt angår den del der falder ned udenfor dyrkningsflader, og gjorde endvidere opmærksom på at den del der falder ned i søer har en anden effekt, end den der falder på dyrkningsflader. Henning Foged beder specielt Tommy Dalgaard og Leif Knudsen om at tjekke korrektheden af hans formuleringer angående dette i den næste version af scenariebeskrivelsen.
- Morten Toft foreslog at scenariebeskrivelsen også henviser til at Tyskland er i gang med at planlægge, hvordan de skal nå i mål med at reducere deres ammoniakemissioner indtil 2020, idet de er meget langt fra deres mål, så ingen forledes til at tro at det kun er Danmark der har mål og planer om ammoniakemissionsreduktioner, og idet Danmark kun mangler 4% i at opnå målet for 2020.
- Hvis man forestillede sig en øget gylleforsuring, vil maskinstationernes pris så stige? Maskinstationernes repræsentanter understregede at de skal have deres udgifter dækket, men at der ikke er grund til at forvente at forsuring bliver dyrere end for nuværende.
- Angående de tal som Torben Madsen fremlagde, blev det erkendt at der er nogen usikkerhed, og at de alene skal opfattes som retningsvisende. Fx kører landmænd i mange tilfælde selv gyllen ud i tilfælde af tankforsuring, og derfor er DM&Es tal ikke nødvendigvis repræsentative på dette felt. Ligeledes er der eksempler på at landmænd får nedfældet deres gylle selvom de har staldforsuring.
- Der blev spurgt om den oplyste produktionskapacitet på gylleforsuringsanlæg er under forudsætning af at der ikke kommer en pludselig, stor efterspørgsel fra udlandet. Morten Toft svarede at det ikke går så hurtigt med efterspørgsel fra udlandet.
- Leif Knudsen understregede at man fra SEGES' side af ikke kan deltage i den politiske del, men gerne bidrager til den faglige udredning.
- Kurt West sagde at staldforsuring også sparer for en mangantildeling, og desuden at der er positiv effekt på digital dermatitis hos kvæg og tilvækst ved svin som også bør nævnes.
- Tommy Dalgaard sagde at samfundets omkostninger varierer meget afhængig af lokationen, og er størst ved de store byer, hvor der er mest støv i luften i forvejen.
- Kurt West gjorde opmærksom på at gylleforsuring i dag ikke får driftstilskud, trods samfundseffekter.
- Det er også et aspekt, at gylleforsuring har større effekt på gærrest end på rå gylle.
- Stald- og markforsuring kan være en god kombination, hvis man vil optimere næringsstofferne ved fuldgødskning.

Afsluttende diskussion

Hvordan får vi færdiggjort beskrivelsen af scenariet? Hvem gør hvad og hvornår?

- Scenariet skal være beskrivende, ikke dømmende, ikke anbefalende og ikke kritiserende. Det skal være baseret på bidrag fra personer og organisationer med et højt fagligt niveau, og uvildigt i relation til firmaer, forsuringsteknologier, brancheinteresser, m.v.
- Efter workshopen i dag kommer der et opdateret oplæg, og Henning Lyngsø Foged vil indkalde til skriftlige kommentarer, idet hans mål er at scenariebeskrivelsen har en formulering som alle tilstedeværende kan bakke op om.

Hvordan kan vi anvende scenariet overfor beslutningstagerne?

Betydningen af at sende oplægget til diverse aviser/medier blev diskuteret. Medierne er ikke nødvendigvis interesseret i saglig information, men mere i at få nogle klik på deres hjemmeside.

Muligheden i at invitere til et policymøde med det formål at introducere scenariet til relevante politiske aktører og andre beslutningstagere, blev diskuteret. Forståelse af redegørelsen fordrer formidling via et møde, hvor deltagerne kan få præsenteret og diskuteret redegørelsen. Vi skal udgå på forhånd at anwise, hvad vi mener beslutningstagere skal gøre. Kun hvis beslutningstagere finder scenariebeskrivelsen relevant er det formålstjenligt at indlede en diskussion af modeller for gennemførelse og administration. Scenariebeskrivelsen skal klarlægge omfanget af de økonomiske incitamenter, som er nødvendige for at gøre scenariet attraktivt for landmændene.

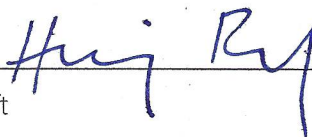
Konkrete aftaler om at konfronterer beslutningstagere med scenariebeskrivelsen?

Rækkefølge: Fagligt notat efterfuldt af politiske beslutninger. Vi skal holde det faglige forløb afskilt fra det politiske. Der skal først udarbejdes et fagligt grundlag, som alle er enige om.

Skødstrup, 1. oktober 2017

Sted, dato

Underskrift

Henning Lyngsø FOGED, WP6 leader

Navn og titel på underskriver